

KOORDINACINĖS GRUPĖS

2026-2040 m. Nacionalinei skaitmeninės plėtros darbotvarkei parengti

Posėdžio darbotvarkė

1. Ketvirtosios Darbotvarkės krypties „Skaitmeninė infrastruktūra“ ir jai pateiktų pastabų bei pasiūlymų aptarimas.
2. Kiti klausimai.

2. Trečiosios Darbotvarkės krypties „Viešojo sektoriaus skaitmenizavimas“ ir jai pateiktų pastabų bei pasiūlymų aptarimas

Gauti siūlymai dėl:

- Krypties tikslo
- Uždavinių formuluočių
- Rodiklių
- Krypties turinio

Pateikti siūlymai dėl krypties tikslo

Pateikta krypties tikslo formuluotė	Gauti pasiūlymai dėl tikslinimo
<p>Sukurti visoje Lietuvoje prieinamą, saugią ir atsparią gigabitinės ryšio infrastruktūros ekosistemą, sudarant prielaidas visuomenės, verslo ir viešojo sektoriaus skaitmenizacijos plėtrai</p>	<p>Sukurti visoje Lietuvoje prieinamą, saugią ir atsparią gigabitinės ryšio infrastruktūros ekosistemą, sudarant prielaidas visuomenės, verslo ir viešojo sektoriaus skaitmenizacijos plėtrai užtikrinant jos efektyvų panaudojimą visuomenėje, versle ir viešajame sektoriuje bei mažinant teritorinius netolygumus.</p> <p>Argumentas: Tikslas – per platus (viskas viename) bei nėra aiškiai įtrauktas naudojimo aspektas (uptake), kuris dokumente identifikuotas kaip problema (5G, IoT).</p>
	<p>Sukurti visoje Lietuvoje prieinamą, saugią ir atsparią duomenų, aukštos spartos skaičiavimo pajėgumų, gigabitinės ryšio infrastruktūros ekosistemą, sudarant prielaidas visuomenės, verslo ir viešojo sektoriaus skaitmenizacijos plėtrai.</p>
	<p>Pateikta žymiai platesnė esamos situacijos analizė ir problemos neapsiriboja vien tik gigabitinės ryšio infrastruktūros poreikiu. Išskiriant vien tik ryšių infrastruktūra nelieka kitų svarbių infrastruktūros elementų - duomenų centrų, tarptautinių sujungimų, architektūros valdymo, daiktų interneto, HPC išteklių. Atsižvelgiant į tai reikėtų tikslinti IV krypties tikslo formuluotę.</p>
	<p>Siūlomos didesnės ambicijos. Pvz. iki 2040 m. tapti Šiaurės ir Baltijos regiono saugios, AI-parengtos ir geopolitiniu požiūriu atsparios skaitmeninės infrastruktūros lydere.</p>

Pateikti siūlymai dėl krypties uždavinių (I)

Pateikta uždavinio formuluotė	Gauti pasiūlymai dėl tikslinimo
1. Skatinti skaitmeninio ryšio infrastruktūros plėtrą optimizuojant skaitmeninės infrastruktūros planavimą ir mažinant reguliacinius-administracinius barjerus	<p>1. Skatinti skaitmeninio ryšio infrastruktūros plėtrą, optimizuojant skaitmeninės infrastruktūros planavimą ir teritorijų planavimą, kuriant technologinius koridorius, mažinant reguliacinius ir administracinius barjerus bei užtikrinant tikslingas investicijas, ypač kaimo ir retai apgyvendintose vietovėse.</p> <p>Argumentas: Uždavinys – per siauras. Analizėje minimi ir technologiniai koridoriai, finansavimas bei teritorijų planavimas, kurie neatsispindi uždavinyje.</p>
	<p>Skatinti skaitmeninės infrastruktūros plėtrą, pritraukiant tiesiogines užsienio investicijas, sukuriant tvarią kibernetinio saugumo ekosistemą, sukuriant ir įdiegiant sisteminių, tvarų ir atsakingą infrastruktūros valdymo bei finansavimo modelį.</p>
	<p>Skatinti skaitmeninio ryšio infrastruktūros plėtrą, suteikiant jai valstybės prioritetą, sukuriant ir įgyvendinant finansines tinklų plėtros skatinimo priemones, kuriomis galėtų pasinaudoti tiek tinklus vystantys operatoriai, tiek šiais tinklais teikiamas elektroninių ryšių paslaugas gaunantys galutiniai paslaugų gavėjai, optimizuojant skaitmeninės infrastruktūros planavimą ir mažinant reguliacinius-administracinius barjerus.</p>

Pateikti siūlymai dėl krypties uždavinių (II)

Pateikta uždavinio formulotė	Gauti pasiūlymai dėl tikslinimo
2. Vystyti skaitmeninio ryšio infrastruktūrą, atitinkančią ateities technologijų vystymosi poreikius	<p>Vystyti skaitmeninio ryšio infrastruktūrą, atitinkančią ateities technologijų vystymosi poreikius. orientuotą į ateities technologijas (5G, 6G, daiktų internetas, paribio kompiuterija), užtikrinant tinklų pajėgumą, mažą delsą ir technodinį neutralumą.</p> <p>Argumentas: Uždavinys – per abstraktus. Nėra aišku, ką tai reiškia praktikoje.</p>
	<p>Vystyti skaitmeninio ryšio infrastruktūrą, atitinkančią ateities technologijų vystymosi poreikius. užtikrinančią prieigą prie duomenų infrastruktūrų, duomenų kokybę, saugią prieigą prie duomenų ir efektyvų jų panaudojimą bei sukuriančią modernią, saugią, technologiškai savarankišką DI technologijų infrastruktūrą.</p>
	<p>Vystyti skaitmeninio ryšio infrastruktūrą, atitinkančią ateities technologijų vystymosi poreikius. orientuotą į valstybės ir organizacijų poreikius, diegiant pažangius technologinius sprendimus.</p>

Pateikti siūlymai dėl krypties uždavinių (III)

Pateikta uždavinio formuluotė	Gauti pasiūlymai dėl tikslinimo
3. Stiprinti skaitmeninės infrastruktūros saugumą, atsparumą ir kritinių sistemų modernizaciją	<p>Stiprinti skaitmeninės infrastruktūros saugumą ir atsparumą, įskaitant elektroninių ryšių tinklus ir valstybės informacinių išteklių infrastruktūrą, užtikrinant kritinių sistemų modernizavimą ir veiklos tęstinumą.</p> <p>Argumentas: Sumaišyti du skirtingi dalykai – ryšių infrastruktūra bei valstybės IT infrastruktūra.</p> <p>Siūlytina patikslinti kas yra suprantama kaip „kritinės sistemos“, nes sistemų kritiškumas gali būti apibrėžiamas įvairiais teisės aktais. Pvz., kibernetinio saugumo srityje „kritiniai“ yra „kibernetinio saugumo subjektai“ ir jų valdomi / tvarkomi tinklai ir informacinės sistemos. Taip pat sistemas galima modernizuoti, o ne „stiprinti sistemų modernizaciją“.</p>

Siūlymas įtraukti papildomą krypties uždavinį:

- Skatinti pažangių skaitmeninės infrastruktūros sprendimų (5G, daiktų interneto, paribio kompiuterijos) naudojimą versle, viešajame sektoriuje ir visuomenėje.

Argumentas: Analizėje aiškiai išskiriama, kad 5G aprėptis aukšta, bet naudojimas žemas. Taip pat, daiktų interneto infrastruktūra yra, bet naudojimas taip pat ribotas. Neįtraukiant šio uždavinio strategija ignoruoja analizėje aprašytą problematiką.

Pateikti siūlymai dėl krypties rodiklių (I)

Rodiklis	Gauti pasiūlymai dėl tikslinimo
<p>1. Fiksuotojo plačiajuosčio ryšio, kurio sparta yra ne mažesnė nei 1 Gbps, abonentų dalis nuo visų fiksuotojo plačiajuosčio ryšio abonentų (proc.)</p>	<p>Dėl planuojamų reikšmių: 2030-30 proc., 2040 m. – 100 proc. Kokiomis priemonėmis tą planuojama pasiekti? Nes ir dabar ten, kur yra šviesolaidinis tinklas, galima užsisakyti 1 Gb/s spartos duomenų perdavimo paslaugas. Jos brangesnės, jų gyventojai neužsisako, nes tam nėra poreikio? Kokiu būdu bus kuriamas poreikis didesnei spartai?</p> <p>Ar ši technologija išliks? Gal 2040 m. tikslinga matuoti gigabit-capable availability, realų take-up, verslo/pramonės naudojimo scenarijus ir technologinį neutralumą.</p>
<p>2. Namų ūkių, turinčių prieigą prie šviesolaidinio tinklo iki pat patalpų (FTTP), dalis (proc.)</p>	<p>Siūloma formuluotė: Šviesolaidinio tinklo iki pat patalpų (FTTP) aprėptis, (proc.)</p> <p>Dėl planuojamų reikšmių: 2030 m. - 85 proc., 2040 m.-100 proc.</p> <p>Jau 2030 m. buvo numatyta 100 proc. Tai dabar šį tikslą tiesiog perkeliame į 2040 m.?</p>
<p>3. Namų ūkių, turinčių prieigą prie interneto namuose, dalis (proc.)</p>	<p>Ar tai iš esmės ką keičia? Tai bazinis rodiklis ir menkai atspindi infrastruktūros pažangą.</p> <p>Apie kokios spartos interneto prieigą kalbama? Juk ten kur yra 5G, ten jau yra interneto prieiga? Gal reiktų nusimatyti kažkokį spartos rodiklį, pvz., 100 Mb/s?</p>
<p>4. Lietuvos vieta pasaulyje pagal valdžios pasirengimo taikyti DI indekso (angl. Government AI Readiness Index) duomenų ir infrastruktūros rodiklį (angl. Data and Infrastructure Sector) (vieta)</p>	<p>Siūloma formuluotė:</p> <p>Valdžios pasirengimo taikyti DI indeksas: DI infrastruktūros kryptis (proc. nuo G7 vidurkio)</p>
<p>5. Pasaulinis kibernetinio saugumo indeksas (angl. Global Cybersecurity Index) (balai)</p>	<p>Siūlymas atsisakyti</p>

Siūlymai įtraukti papildomus rodiklius

Siūlymai dėl rodiklių	Argumentai
1. 5G naudojimas: gyventojų, turinčių aktyvią 5G SIM kortelę, dalis (%)	Iš analizės: šią tendenciją patvirtina ir skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indekso (DESI) rodikliai. Nuo 2023 m. į indeksą buvo įtrauktas rodiklis „Gyventojų, turinčių aktyvią 5G SIM kortelę, dalis“, leidžiantis įvertinti faktinį 5G paslaugų naudojimo mastą. 2023 m. Lietuvoje aktyvią 5G SIM kortelę turėjo 5 proc. gyventojų (ES vidurkis – 21,7 proc.), o 2024 m. – 8,5 proc. (ES vidurkis – 35,55 proc.).
2. Namų ūkių kaimo ir retai apgyvendintose vietovėse, turinčių prieigą prie VHCN tinklo, dalis, proc.	Dabar nėra atskiro rodiklio matuoti regioninei atskirčiai. Iš analizės: iššūkiu išlieka tinklo aprėptis kaimo ir retai apgyvendintose vietovėse – 2024 m. ji siekė tik 39,78 proc. ir buvo 1,5 karto mažesnė už ES vidurkį (61,89 proc.).
3. Vidutinė ryšių infrastruktūros statybos leidimų išdavimo trukmė (dienomis)	Administraciniai barjerai rodikliais dabar nematuojami, bet tai – labai svarbu. Iš analizės: mobiliojo ryšio plėtrą riboja sudėtingos bokštų ir bazinių stočių statybos leidimų išdavimo procedūros.
4. VII modernizacija: institucijų, naudojančių centralizuotą VII infrastruktūrą, dalis, proc.	Iš analizės: tiesiogiai siejasi su uždaviniu 4.3. Stiprinti ryšių infrastruktūros saugumą, atsparumą ir kritinių sistemų modernizaciją.
5. Kritinių valstybės informacinių išteklių, turinčių geografiškai paskirstytas atsargines kopijas, dalis, proc.	Trūksta specifinio rodiklio atsparumui matuoti – kibernetinio saugumo indeksas yra per platus. Iš analizės: remiantis esamu teisiniu reglamentavimu, Lietuvos duomenų centruose privaloma laikyti ypatingos svarbos VII, o užsienio ar privačiuose duomenų centruose galima laikyti tik žemesnės svarbos duomenų kopijas.

Siūlymai įtraukti papildomus rodiklius

Siūlymai dėl rodiklių	Argumentai
6.Valdžios pasirengimo taikyti DI indeksas: DI infrastruktūros kryptis, duomenų kokybės dimensija (proc. nuo G7 vidurkio)	-
7.Valdžios pasirengimo taikyti DI indeksas: DI infrastruktūros kryptis, skaičiavimo pajėgumų dimensija (proc. nuo G7 vidurkio)	-
8.Valdžios pasirengimo taikyti DI indeksas: DI infrastruktūros kryptis, techninę infrastruktūrą įgalinanti dimensija (proc. nuo G7 vidurkio)	-

Pagrindiniai siūlymai dėl turinio

- Papildyti informacija apie saugųjį valstybinį duomenų perdavimo tinklą, ryšių sistemų infrastruktūros fizinę saugą, atsparios, dubliuojančios architektūros įgyvendinimą, naujų ryšio technologijų plėtrą (tame tarpe ir palydovinėms technologijoms), tarptautinių antžeminių ir povandeninių ryšio sujungimų diversifikavimą, hibridinės duomenų centrų architektūros modelį, duomenų centrus, duomenų centrų žaliajį kursą, įtraukti e-ambasados elementą.
- Papildyti turinį DI aspektais.
- Įvertinti strategines kryptis duomenų centrų, kurie yra valdomi privataus sektoriaus įmonių, srityje.
- Kiti siūlymai, susiję su pateiktos informacijos, SSGG tikslinimu, pildymu ir pan.

AČIŪ UŽ BENDRĄ DARBĄ!

EIMIN